

“AQROLİZİNQ” ASC

31 dekabr 2017-ci il tarixinə

MALİYYƏ HESABATLARI

VƏ

MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“Aqrolizing” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Rəhbərliyinə

Rəy

Biz, “Aqrolizing” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra Cəmiyyət) 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətinə dair hesabatından, məcmu gəlirlərə dair hesabatından, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Azərbaycan Respublikasının Mühəsibat Uçotu Haqqında Qanununa və Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

Biz audit Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişik. Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Cəmiyyətin idarə edilməsinə məsul şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Azərbaycan Respublikasının Mühəsibat Uçotu Haqqında Qanununa və Milli Mühəsibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühəsibat uçotunda fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetməyə məsul şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının təqdim etmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimin də daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o BAS-lara uyğun aparılmış auditin əhəmiyyətli təhrifləri hər bir halda aşkar edəcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

“V.İ.P.-AUDİT” MMC-nin

Direktor-Auditoru

E.İ.Fərəcov

Bakı, Azərbaycan Respublikası

27 aprel 2018-ci il.

“Aqrolizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 dekabr 2017-ci il tarixinə

Azərbaycan manatı ilə

Qeyd

31 dekabr 2017-ci il

31 dekabr 2016-cı il

AKTİVLƏR

<i>Uzunmüddətli aktivlər</i>			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	10	29.542.435	31.916.918
Qeyri-maddi aktivlər	11	360.443	413.626
Kapital qoyuluşu	12	10.549.462	10.549.462
Uzunmüddətli debitor borc	7	516.442.234	361.669.678
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		<u>556.894.574</u>	<u>404.549.684</u>
<i>Qısamüddətli aktivlər</i>			
Ehtiyatlar	9	226.947.533	133.884.937
Verilmiş avanslar	8	78.285.719	55.301.617
Qısamüddətli debitor borcları	7	47.259.261	38.717.433
Pul vəsaitləri və ekvivalentləri	6	18.307.208	104.743.251
Sair qısamüddətli aktivlər	22	4.652.144	15.298.566
Cəmi qısamüddətli aktivlər		<u>375.451.865</u>	<u>347.945.804</u>
CƏMİ AKTİVLƏR		<u>932.346.439</u>	<u>752.495.488</u>
KAPİTAL			
Nizamnamə kapitalı		561.627.545	361.627.545
Kapital ehtiyatları	16	19.808.648	19.797.075
Bölüşdürülməmiş mənfəət (zərər)		(43.979.739)	(22.257.971)
CƏMİ KAPİTAL		<u>537.456.454</u>	<u>359.166.649</u>
ÖHDƏLİKLƏR			
Uzunmüddətli öhdəliklər	13	352.570.803	366.070.803
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		<u>352.570.803</u>	<u>366.070.803</u>
Qısamüddətli öhdəliklər			
Vergi və sair məcburi öd. üz. öhdəliklər	15	64	1.517
Kreditor borclar	14	13.373.952	8.846.983
Sair qısamüddətli öhdəliklər	17	28.945.166	18.409.536
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		<u>42.319.182</u>	<u>27.258.036</u>
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		<u>394.889.985</u>	<u>393.328.839</u>
CƏMİ KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		<u>932.346.439</u>	<u>752.495.488</u>

_____ *Məmmədov Elşən*

İdarə Heyətinin sədri

_____ *İbrahimov Şofiq*

*İqtisadiyyat, maliyyə və
mühasibat uçotu şöbəsinin müdiri*

“Aqrolizing” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HESABAT
31 dekabr 2017-ci il tarixinə

	Qeyd	31 dekabr 2017-ci il tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2016 -ci il tarixinə bitən il üzrə
Əsas əməliyyat gəliri	18	180.771.667	127 662 564
Satışın maya dəyəri	19	(167.440.701)	(120 970 084)
Ümumi mənfəət və zərər		13.330.966	6 692 480
Sair gəlirlər		411.098	16 470 271
Vergidən azad gəlirlər		(8.510.242)	0.00
İnzibati xərclər	20	(4.163.395)	(10 102 125)
Köhnəlmə və amortizasiya	10,11	(2.512.408)	(2 800 309)
Məzənnə fərqi	21	(14.383.155)	0.0
Nazirlər Kabineti		0.00	(13 835 777)
Sair xərclər	20	(5.894.632)	(7 499 727)
Cəmi xərclər		(35.052.734)	(17 767 667)
Vergitutmadan əvvəl mənfəət (zərər)		(21.721.768)	(11 075 187)
Mənfəət vergisi			
Xalis mənfəət (zərər)		(21.721.768)	(11 075 187)

_____ *Məmmədov Elşən*

İdarə Heyətinin sədri

_____ *İbrahimov Şofiq*

*İqtisadiyyat, maliyyə və
mühasibat uçotu şöbəsinin müdiri*

“Aqrolizinq” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 dekabr 2017-ci il tarixinə

	Nizamnamə Kapitalı	Kapital ehtiyatları	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Cəmi Kapital
01 dekabr 2014-cü il tarixinə qalıq	159 519 545	747 025	(11 372 615)	148 893 955
2014-cü il üzrə xalis mənfəət (zərər)	-	-	829 525	829 525
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları	35 000 000	19 029 080	-	54 029 080
Elan edilmiş dividendlər	-	-	-	-
Vergi təsiri üzrə ehtiyatlar	-	-	-	-
31 dekabr 2014-cü il tarixinə qalıq	194 519 545	19 776 05	(10 543 090)	203 752 560
2015-ci il üzrə xalis mənfəət (zərər)	-	-	(639 694)	(639 694)
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları	40 000 000	716	-	40 000 716
Elan edilmiş dividendlər	-	-	-	-
Vergi təsiri üzrə ehtiyatlar	-	-	-	-
31 dekabr 2015-ci il tarixinə qalıq	234 519 545	19 776 821	(11 182 784)	243 113 582
2016-cı il üzrə xalis mənfəət (zərər)	-	-	(11 075 187)	(11 075 187)
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları	127 108 000	20 254	-	127 128 254
Elan edilmiş dividendlər	-	-	-	-
Vergi təsiri üzrə ehtiyatlar	-	-	-	-
31 dekabr 2016-cı il tarixinə qalıq	361 627 545	19 797 075	(22 257 971)	359 166 649
2017-cı il üzrə xalis mənfəət (zərər)	-	-	(21 721 768)	(21 721 768)
Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları	200 000 000	11 573	-	200 011 573
Elan edilmiş dividendlər	-	-	-	-
Vergi təsiri üzrə ehtiyatlar	-	-	-	-
31 dekabr 2017-cı il tarixinə qalıq	561 627 545	19 808 648	(43 979 739)	537 456 454

_____ *Məmmədov Elşən*

İdarə Heyətinin sədri

_____ *İbrahimov Şofiq*

*İqtisadiyyat, maliyyə və
mühasibat uçotu şöbəsinin müdiri*

**“Aqrolizing” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 dekabr 2017-ci il tarixinə**

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Hesabat dövründə xalis mənfəət/ (zərər)	(21 721 768)	(11 075 187)
Qeyri-pul maddələri üzrə düzəlişlər:		
- Əsas vəsaitlərin köhnəlməsi	2 459 225	2 746 537
- Qeyri maddi aktivlərin amortizasiyası	53 183	53 772
Dövrüyyə kapitalında dəyişikliklər:		
- Ehtiyatlar üzrə (artım)/azalma	(93 062 596)	(20 772 609)
- Verilmiş avanslarda artım/(azalma)	22 984 102	(21 951 703)
- Əməliyyat debitor borclarında azalma/(artım)	361 669 678	(53 547 968)
- Əməliyyat kreditor borclarında (azalma)/artım	(1 030 907)	4 047 364
- Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklərdə artım/ (azalma)	(61 099)	(61 099)
- Sair qısamüddətli aktivlərdə azalma/(artım)	(514 337 640)	881 064
- Sair qısamüddətli öhdəliklərdə artım/ (azalma)	18 273 827	18 273 827
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti	(224 773 995)	(81 406 002)
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətləri		
Torpaq, tikili və avadanlıqların alışı	-	(164 049)
Qeyri-maddi aktivlərin alışı	-	(111 706)
Cəmi investisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkətləri	-	(275 755)
Maliyyələşdirilmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Nizamnamə kapitalında artım	127 108 000	127 108 000
Məqsədli maliyyələşmə şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları		20 254
Borc şəklində alınmış məbləğlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları	4 047 364	(1 030 907)
Maliyyələşdirilmə fəaliyyətləri ilə əlaqədar fəvqəladə xaricəlmələr və daxilolmalar	131 155 364	126 097 347
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)	(86 436 043)	44 415 590
Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə olan məbləği	104 743 251	60 327 661
İl ərzində pul vəsaitlərinin və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)	(86 436 043)	44 415 590
Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna olan qalığı	18 307 208	104 743 251

_____ *Məmmədov Elşən*

İdarə Heyətinin sədri

_____ *İbrahimov Şofiq*

*İqtisadiyyat, maliyyə və
mühasibat uçotu şöbəsinin müdiri*

1.Giriş

Cəmiyyət haqqında ümumi məlumat

“Aqrolizing” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində 28 yanvar 2005-ci il tarixində 0105-P94-42083 sayılı şəhadətnaməyə əsasən qeydiyyatı alınmışdır. Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı 100 % dövlətə məxsusdur.

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir:
Bakı şəhəri, Bakıxanov qəsəbəsi B.Bünyadov küçəsi 12

Cəmiyyətin əsas fəaliyyəti kənd təsərrüfatı texnikasının lizinqə verilməsindən ibarətdir.

Azərbaycan Respublikası prezidentinin 21 iyul 2009-cu il tarixli 392 sayılı sərəncamı ilə Cəmiyyət Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin İdarəçiliyinə verilmişdir. İdarəetmə və nəzarət Cəmiyyətin sədri Məmmədov Elşən Sabir oğlu tərəfindən həyata keçirilir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı 20 000.0 manat təşkil etmişdir. 13 may 2010-cu il tarixində Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı artırılaraq 15 020 000.0 manat məbləğində Vergilər Nazirliyinin Kommersiya Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsində qeydiyyata alınmışdır.

05 noyabr 2015-ci il tarixli Dövlət Reyestrindən Çıxarışa əsasən Cəmiyyətin qeydiyyata alınmış nizamnamə kapitalı 194.519.545 manat təşkil etmişdir. 13 mart 2015-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetin 60 sayılı sərəncamına əsasən, Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı 40.000.000 manat artırılmış, artırılan məbləğ Cəmiyyətə 18 avqust 2015-ci il tarixinədək tam ödənilmiş, lakin Dövlət reyestrinə daxil edilməmişdir. 31 dekabr 2015-ci il tarixinə Cəmiyyətin ödənilmiş nizamnamə kapitalı 234.519.545 manat təşkil etmişdir.

31 dekabr 2016-cı il tarixinə Cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının miqdarı 361.627.545 manat, 31 dekabr 2017 ci il tarixə isə 561.627.545 manat olmuşdur.

2. Hesabatların tərtib edilməsinin əsas prinsipləri

Uyğunluq prinsipi

Hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) uyğun şəkildə hazırlanmışdır.

Təqdimatın əsasları

Maliyyə hesabatları ilkin dəyər prinsipinə əsasən hazırlanmışdır.

Funksional və hesabat valyutası

Cəmiyyətin funksional valyutası və bu maliyyə hesabatlarının tərtib olunduğu valyuta Azərbaycan Respublikasının Milli Valyutası olan Azərbaycan Manatıdır (AZN). Manatla tərtib olunmuş bütün maliyyə məlumatları onluğa qədər yuvarlaqlaşdırılmışdır.

3. Cəmiyyətin Əmiliyyat Mühiti

Azərbaycan Respublikası. Neft ixrac edən bir ölkə kimivə neftin dövlət büdcəsinin həcmi, eləcə də dəyəri etibarlı ilə əsas paya sahib olduğu üçün Azərbaycan iqtisadiyyatı neftin dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Bu səbəbdən sözü gedən sahənin qiymətlərində yaranan fərqlər iqtisadiyyat üzərində böyük təsirə malikdir və neftin dəyərindəki kəskin dəyişikliklər valyuta dəyərindən düşməsi, iqtisadiyyat və sənaye sahələrinin inkişafında ləngimələr, həmçinin pul vəsaitlərinin dövriyyəsinə yaranan qeyrisabitlik kimi bu və ya digər makro-iqtisadi faktorların mövcudluğuna gətirib çıxarır.

2008-2009-cu illərin son global maliyyə böhranından sonra beynəlxalq bazarda neftin qiymətinin aşağı enməsi neft ixrac edən ölkələrin iqtisadiyyatı üçün böyük təhlükə hesab olunmaqdadır. 2014-cü ilin iyun ayının ortalarından etibarən neftin qiymətində qəfil enmə müşahidə olunmağa başlamışdır və bu bir başa neft istehsal edən ölkələrə, eləcə də Azərbaycana öz təsirini göstərir. Qeyd olunan hadisələrdə öz növbəsində neft sahəsindəki gəlirlərin azalması, neft istehsalatının aşağı enməsi və bu sahədə aparılan əməliyyatların dayandırılması ilə nəticələnir. Neftin dəyərindəki azalma uzun müddət davam edərsə, iqtisadiyyatın genişləndirilməsində uzunmüddətli gerilmələr, bank vədaşınmaz əmlak kimi müttəfiq sahələrə mənfi təsirlərlə nəticələnəcəkdir.

Azərbaycan hökuməti büdcə gəlirlərinin aşağı enməsinin qarşısını almaq məqsədilə dövlət xərclərinin azadılmasını deyil, alternativ maliyyə mənbələrindən istifadə edilməsini hədəfləyir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi bankı beynəlxalq valyuta bazarında rəqabət qabiliyyətini qoruyub saxlamaq məqsədilə, valyuta siyasətini dəyişərək 21 fevral 2015-ci il tarixli mətuat bəyanatı ilə Azərbaycan manatının dəyərinin ABŞ dollarına nisbətə 34 % və 21 dekabr 2015-ci il tarixli mətuat bəyanatı ilə 48% endirilməsi haqqında qərarını açıqlamışdır. Mərkəzi Bankın bu müdaxilə siyasəti iqtisadiyyatın yeni tarazlıq səviyyəsinə çatdırılması üçün atılan bir addımdır və onun təsiri iqtisadiyyatı tarazlıq səviyyəsi bərpa olunanadək, bu maliyyə hesabatlarının imzalandığı tarixə qədərki dövr üçün qeyri-müəyyən olaraq qalır.

Neft böhranı neft və enerji sektorunun maliyyə və likvidlik mövqelərində əhəmiyyətli dərəcədə təsirini göstərir, bu isə öz növbəsində həmin sahələrə kreditlərin ayrılmasındakı çətinliklərə, həmçinin mövcud borcların ödənilmə qabiliyyətinin aşağı enməsinə gətirib çıxara bilər. Müəsisələrin əməliyyat şəraitinin zəifləməsi rəhbərliyin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı proqnozlarına, maliyyə və qeyrimaliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə qiymətləndirmə proseslərinə mənfi təsirini göstərməsi də ehtimal olunur. Mümkün əldə edilə bilən məlumatlar əsasında rəhbərlik dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirmələrində gələcək dövrün pul

Makro-iqtisadi amillərin gözlənilən dəyişiklikləri səbəbindən rəhbərlik bu dəyişikliklərin şirkətinin əməliyyatları üzərində təsirini dəqiq qiymətləndirmək və yarana biləcək nəticələrlə bağlı hər hansı bir ölçü götürmək iqtidarında deyil. Rəhbərlik, mövcud şəraitdə şirkətin fəaliyyətinin davamlılığını və inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımi tədbirlərin görüldüyünü hesab edir.

4. Əsas Uçot Prinsiplərinin Xülasəsi

Maliyyə alətlərin ilkin tanınma və ölçülmə qaydaları. Cəmiyyət müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliklərini öz maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında

tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı əməliyyat hesablaşma günü tanınır. Sonradan əməliyyat və hesablaşma tarixlər arasında ədalətli dəyər üzrə ölçülən maliyyə alətlərinin adi yolla alınması zamanı əldə edilən alətlərin tanınması üçün istifadə edilən prinsiplərdən istifadə edilir.

Mənfəət və zərər hesabatı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan maliyyə alətləri istisna olmaqla, bütün digər maliyyə aktivləri və passivlər ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və bu alətlərin alınması və ya buraxılması ilə birbaşa bağlı olan xərclər onun balans dəyərinə əlavə edilir. Sonrakı dövürlərdə bu alətlərin dəyərinin yenidən ölçülməsi ilə bağlı mühasibat prinsipləri aşağıda özəksini tapır.

(a) Lizinqin tanınması və ölçülməsi

Lizinqin uçotu 17 nömrəli MUBS və 4 nömrəli BMHŞK-na əsasən aparılır. Aktiv lizinqə götürüldüyü halda, lizinq ödənişlərinin cari dəyəri debitor borcu kimi tanınır.

(b) Lizinqin başlanğıcı.

Lizinqin başlanğıcı kimi lizinq müqaviləsinin tarixi və ya təəhhüd tarixindən ən tez olanı hesab edilir. Bu izahın məqsədləri üçün təəhhüd yazılı, əməliyyata daxil olan tərəflər tərəfindən imzalı olmalı və xüsusilə, əməliyyatın əsas şərtləri əksini tapmış olmalıdır.

(c) Lizinq şərtlərinin başlanması.

Lizinq müddətinin başlanması tarixi lizinq götürənin lizinq predmeti üzərində öz istifadə hüququ daşınmasının başlandığı tarix hesab edilir. Bu lizinqin ilkin tanındığı tarixdir.

(d) Lizinq üzrə debitor borcların qiymətdən düşməsi.

Cəmiyyətin lizinqin ilkin müqavilə şərtləri üzrə olan borcların toplaya bilməməsi barədə obyektiv sübut olarsa qiymətdən düşmə üzrə ehtiyat yaradılır. Ehtiyatın məbləği lizinqin şübhəli hesab edildiyi zaman balans dəyəri ilə lizinqin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılmış lizinq aktivinin satışından yaranan gözlənilən daxil olmaların hazırki diyəri olmaqla, bərpa edilə bilən məbləğ arasındakı fərkdir.

Ehtiyat məbləği həmçinin, hesabat tarixində lizinq portfelinin komponentlərində mümkün zərərlərin mövcud olduğu barədə obyektiv sübut olduğu halda həmin zərərləri əhatə edir. Onlar lizinqə aid olan gələcək səciyyəvi zərərlər və hər bir komponentdə olan itkilərin ilkin nümunələri və müştərinin fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühit əsasında qiymətləndirilmişdir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ilkin dəyəri ilə əks edilir. Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri nağd pul vəsaitlərindən, tələbli depozitlərdən, digər qısamüddətli və onun pul vəsaitinə çevrilməyə hazır olan yüksək likvidli investisiyalardan ibarətdir.

Əmlak və avadanlıq. Əmlak və avadanlıq ilkin dəyərindən yığılmış amortizasiya və yığılmış qiymətdən düşmə zərərləri (əgər varsa) çıxılmaqla nəzərə alınır. Son qalıq dəyəri (əgər varsa) nəzərə alınmaqla, aşağıdakı dərəcələrə uyğun olaraq azalan qalıq amortizasiya metodu istifadə etməklə hesablanan nəqliyyat və kompyuter avadanlıqlardan başqa, bütün digər əməliyyat fəaliyyətində olan maddi aktivlər üçün amortizasiya azalan qalıq metodu ilə hesablanır. Hər bir hesabat dövrünün sonunda əsas vəsaitlərin qalıq dəyərlərinə, istifadə müddətlərinə və köhnəlmənin hesablanma üsullarına yenidən baxılır, lazım gəldikdə düzəlişlər edilir.

Əmlak və avadanlığın amortizasiya aşağıdakı dərəcələrlə hesablanır.

Kateqoriyalar	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Binalar, qurğular, ötürücü qurğular	7%	7%
Maşın və avadanlıqlar	25%	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%	25%
Mebel və sair inventarlar	20%	20%

Əmlak və avadanlığın balans dəyərinə hər bir hesabat tarixində bərpa edilə bilən məbləğlərinin artıq qeyd edilib-edilməməsini təyin etmək üçün yenidən

baxılır və balans dəyərinin qiymətləndirilmiş bərpa edilə bilən məbləğindən artıq olduğu halda, aktivlər öz bərpa edilə bilən məbləğinə qədər aşağı salınır. Qiymətdən düşmə zərərinin tanınmasından sonra əmlak və avadanlığın amortizasiya xərci aktivlərin yenidən hesablanmış, gələcək dövrlərdə balans dəyərindən qalıq dəyərini (əgər varsa) çıxılmaqla, sistematik əsasda faydalı istifadə müddəti ərzində təyin etmək üçün düzəldilmişdir.

Daxilolmalar üzrə amortizasiya aktivin istifadəyə verildiyi aydan hesablanır, aktivin silindiği ayda isə amortizasiya hesablanmır. Əmlak və avadanlığın satışından mənfəət və ya zərərlər cari mənfəət və zərər hesabına daxil edilir, istisna olaraq, yenidən qiymətləndirmə artımı birbaşa bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür. Müvafiq hallarda, maddə ilə bağlı iqtisadi faydaların Cəmiyyətə daxil olacağı və maddənin dəyəri etibarlı ölçülə bilinəcəyi ehtimal olunduqda, sonrakı dəyərlər ayrıca aktiv kimi aktivin balans dəyərində daxil olunur və ya ayrıca aktiv kimi tanınır. Bütün digər təmir və saxlanma xərcləri mənfəət və zərəərə silinir.

Qeyri-maddi aktivlər. Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivləri hesabatda faktiki maya dəyəri ilə əks etdirilir. Onların faydalı istifadə və ya xidmət müddətinə uyğun olaraq amortizasiya normaları müəyyən edilir. Hüquqlar və ya lisenziya qüvvədə olan müddətlərə uyğun olaraq amortizasiya hesablanır.

Azərbaycan Respublikasında lisenziyalar hər hansı bir fəaliyyət növünə dövlət orqanları tərəfindən verilən xüsusi icazələr təşkil edir və 5 (beş) ildən artıq müddətə verilmir. Faydalı xidmət müddəti ərzində xətli amortizasiya metoduna əsasən amortizasiya olunur.

Əgər qeyri – maddi aktivlərin faydalı istifadə müddəti müəyyən deyilsə, bu halda uçot siyasətinə əsasən şərti olaraq bu müddət 10 (on) il götürülür və düz xətti amortizasiya metodu ilə hər il 10% amortizasiya hesablanır.

Xarici valyuta əməliyyatları. Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar, əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnədə digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna məzənnəsi yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri

müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələrin əsas xüsusiyyəti sabit və ya müəyyən olunan sayda valyuta vahidlərinin əldə edilməsi hüququdur. Monetar maddələr nağd, əldə edilən vəsaitləri, sudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərini daxil edilir.

Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərcləri, əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

Cəmiyyət ilin sonuna maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir

31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2016-cı il	31 dekabr 2015-ci il
1 USD = 1.7701 AZN	1 USD = 1.7707 AZN	1 USD = 1.5594 AZN
1 EUR = 2.0307 AZN	1 EUR = 1.8644 AZN	1 EUR = 1.7046 AZN

Gəlirin tanınması. Lizinq gəlirlərinin tanınmasında maliyyə üsulu istifadə olunur. Bu üsulla gələcəkdə qazanılacaq lizinq gəliri təxirə salınır və lizinq müddəti üzrə sabit faiz dərəcəsini tətbiq etməklə gəlirə aid edilir. Lizinq müqavilələrinə xitam verildikdə yaranan qazanclar/itkilər mənfəət və ya zərər aid edilir.

Avans ödənişləri. Avans ödənişləri, nominal dəyərlə hesabatlarda göstərilir.

Ehtiyatlar. Ehtiyatlar, Cəmiyyətin keçmiş hadisələrin nəticəsində mövcud olan hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyə malik olması, bu öhdəliklə bağlı iqtisadi resursların Cəmiyyət tərəfindən xərclənməsi labüd olduğu və öhdəliyin dəyərinin etibarlı bir şəkildə dəyərləndirilməsi mümkün olduğu hallarda maliyyə hesabatlarında tanınır.

Nizamnamə kapitalı. Nizamnamə kapitalına edilən əlavələr faktiki ödənilmiş dəyəri ilə tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər, səhmdar kapitalını azaldan maddə kimi təqdim edilir. Hesabat dövründən sonrakı dövrdə elan edilən dividendlər isə, MHBS 10 "Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr" standartına uyğun olaraq hesabat dövründən sonrakı dövrdə baş vermiş hadisələr kimi təqdim edilir.

5. Yeni standartların və şərtlərin tətbiqi

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün aşağıdakı yeni və ya düzəliş edilmiş standartlar ilk maliyyə ilini 1 yanvar 2016-cı il tarixindən başlayan müəsisələr üçün məcburidir (Bu siyahı aralıq maliyyə hesabatlarına və ya MHBS-ni ilk tətbiq edənlərə, onların MHBS Hesabatlarına təsir edən yeni və dəyişdirilmiş tələblər barədə məlumatlar ehtiva etmir. Məsələn, 14 nömrəli MHBS “Təxirə Salınmış Hesabatlar Haqqında Tənzimləmə mexanizmi”(2014-ci ilin yanvar ayında təqdim olunmuş) – Müəsisə üçün uyğun hesab edilmir).

- Açıqlama Təşəbbüsü adlı 1 nömrəli BMUS-a (2014 dekabr ayında dərc edilmişdir) düzəlişlər və dəyişiklər 1 yanvar 2016-cı il tarixində və ya bundan sonrakı tarixdən başlayan illik dövrlərə tətbiq olunur, əhəmiyyətlik və ümumiləşdirmə, yarım maddələrin təqdimatı, maliyyə hesabatlarının strukturu və uçot siyasətinin açıqlanması üzrə tənzimləmələri izah edir. Dəyişikliklərin Müəsisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- “köhnəmə və Amortizasiyanın qəbul edilmiş metodikasının aydınlaşdırılması” adlı 16 nömrəli BMUS və 38 nömrəli BMUS-a (2014-cü ilin may ayında dərc edilmişdir) düzəlişlər və dəyişikliklər 1 yanvar 2016-cı il tarixində və ya bundan sonrakı tarixdən başlayan gələcək illik dövrlər üçün nəzərdə tutulmuşdur və (i) Aktivin istifadə olduğu fəaliyyətdən yaranan gəlir, iqtisadi səmərənin istehlaklarından başqa amilləri aktivdə əks etdirdiyi üçün aktivə amortizasiya hesablamasından gəlir metodlarının istifadəsi uyğun deyil, (ii) gəlir ümumiyyətlə qeyri-maddi aktivlərdə iqtisadi səmərənin istehlakının ölçülməsində uyğun əsas kimi hesab olunmur; lakin, bu nəzəriyyə müəyyən məhdud hallarda təkzib oluna bilər. Dəyişikliklərin müəsisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- Kənd təsərrüfatı adlanan 41 sayılı BMUS-a 16 sayılı BMUS düzəlişləri: Daşıyıcı istehsalat müəsisəsi (2014-cü ilin iyun ayında dərc edilib)- Düzəlişlər, 1 yanvar 2016-cı il və daha sonra başlayan illik dövrlərə şamil olunur, daşıyıcı istehsalat müəsisəsi – bir neçə dövr üçün yalnız məhsul yetişdirilməsi üçün istifadə olunan və məhsuldar dövrün sonunda adətən istifadədən çıxarılan canlı istehsalat müəsisəsində yetişdirilən məhsul isə 41 sayılı BMUS-un əhatə dairəsində qalır. Müəsisə kənd təsərrüfatı fəaliyyəti göstərmədiyindən bu düzəlişin maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.
- 19 sayılı BMUS – a düzəliş (BMHS 2012-2014 dövrünə illik təkmilləşdirmələr, 2014-cü ilin sentyabr ayında dərc edilmişdir) – Düzəliş, 1 yanvar 2016-cı il və daha sonra başlayan illik dövrlərə şamil olunur və izah edir ki, işdən ayrılma sonrası pensiya öhdəlikləri üzrə güzəşt dərəcəsinin

müəyyən edilməsində aid oldğu ölkə deyil öhdəliklərin ifadə olunduğu valyuta önəmlidir. Beləliklə geniş bazarda yüksək keyfiyyətli korporativ istiqrazların mövcudluğunun dəyərləndirilməsi həmin valyutada olan korporativ istiqrazlara əsaslanmalıdır (həmin ölkədə olan korporativ istiqrazlara yox), o valyutada olan yüksək keyfiyyətli istiqrazlar üzrə geniş bazar olmadıqda isə müvafiq valyutadakı dövlət istiqrazlarından istifadə olunmalıdır. Düzəliş Müəssisənin maliyyə hesabatlarına təsir etmir.

- 27 sayılı BMHS Fərdi Maliyyə Hesabatlarında İştirak Payı Metodu (2014-cü ilin avqust ayında dərc edilmişdir) – Düzəliş, 1 Yanvar 2016-cı il və daha sonra başlayan illik dövrlərə şamil olunur, müəsisə satış üçün təsnifləşdirdiyi aktivi səhmdarlara paylama üçün saxlanan aktiv olaraq və ya təsirinə yenidən təsnifləşdirərkən (və ya müəsisə ləğv olunarkən) və paylamaq üçün saxlanılma mühasibatının dayandırılması hallar üçün xüsusi bələdçi daxil edir Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- 7 sayılı BMHS üzrə Dəyişiklik (BMHS-ə 2012-2014 dövrünə illik təkmilləşdirmələr, 2014-cü ilin sentyabr ayında dərc edilmişdir)- 2016-cı ilin yanvar ayından və ya daha sonra başlayacaq illik dövr üzrə tətbiq ediləcək. Dəyişiklik xidməti müqavilənin köçürülmüş aktivdə davamlı iştirakı barədə təlimatları müəyyən edir. Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- 10 sayılı BMHS , 12 sayılı BMHS və 28 sayılı BMUS üzrə investesiya Müəsisələri adlı Dəyişikliklər: Konsolidasiya İstisnasının Tətbiqi (2014-cü ilin dekabr ayında dərc edilmişdir) – 2016 – cı ilin yanvar ayından və ya daha sonra başlayacaq illik dövr üzrə tətbiq ediləcək. Dəyişikliklər , konsolidasiya istisnasının investesiya müəsisələri və onda onların törəmə müəsisələrinə tətbiqini Aydınlaşdırır. Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- Birgə Əməliyyatlarda Əldə Edilmiş Gəlirlərin Uçotu başlıqlı 11 sayılı BMHS-a Dəyişikliklər (2014-cü ilin may ayında dərc edilmişdir) – 2016-cı ilin yanvar ayından və ya daha sonra başlayacaq illik dövr üzrə tətbiq ediləcək dəyişikliklər , biznes fəaliyyətində (3 sayılı BMHS üzrə müəyyən olunmuş) birgə əməliyyatlardan gəlir əldə edən 11 sayılı BMHS üzrə müəyyən edilmiş tələblərə zidd olan prinsiplər istisna olmaqla , 3 sayılı BMHS və digər BMHS-lar üzrə müəyyən olunmuş bütün mühasibat uçotu prinsipləri və qeydlərini tətbiq etməsini tələb edir.

Dəyişikliklər həm birgə fəaliyyətdən əldə edilmiş ilkin gəlirə, həm birgə fəaliyyətdən əldə olunmuş əlavə gəlirə də tətbiq olunur. (sonuncu halda, əvvəldən saxlanılmış gəlir yenidən qiymətləndirilmir). Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.

Nəşr edilmiş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş bildirişlər

MüəssisəBMUSS tərəfindəntəsdıqolunmuş yeni və dəyişikliklər olunmuş lakin hələ qüvvəyə minməyən standartları 1 yanvar 2016-cı il tarixindən başlayan maliyyə ilinə tətbiq etməmişdir (Bu siyahı aralıq maliyyə hesabatlarına və ya BMUS-un ilk tətbiqçilərinə, Onların BMUS hesabatlarına təsir edən yeni və dəyişdirilmiş tələblər barədə məlumatları ehtiva etmir) Rəhbərlik yeni və dəyişikliklər edilmiş standartların effektivolduqdan sonra Müəssisənin maliyyə hesabatlarına tətbiq olunacağını təxmin edir.Müəssisə praktiki baxımdan gələcək dövrlərdə effektiv olacaq yeni və dəyişikliklər olunmuş standartların tətbiqinin potensial təsirlərini dəyərləndirmişdir.

- 7 sayılı BMUS-a Düzəlişlər təşəbbüsü nə dəyişikliklər (2016-cı ilin yanvar ayında dərc edilmişdir). 1 Yanvar 2017-ci il tarixində və ya bu tarixindən sonra illik dövrlərdə tətbiq olunacaq düzəlişlərə əsasən, müəssisələrdən maliyyə fəaliyyətlərdən meydana gələn öhdəliklərində yaranan dəyişikliklər barədə maliyyə hesabatları istifadəçilərinə dəyərləndirməyə etməyə imkan verə biləcək məlumatı təmin etmək tələb olunur.
- 12 sayılı BMUS- realizə olunmamış zərərlərə görə taxirə salınmış Vergi Aktivlərinin Tanınması standartına dəyişikliklər (2016-cı ilin yanvar ayında dərc edilmişdir)- 1 Yanvar 2017-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonrakı illik dövrlərə tətbiq olunacaq dəyişikliklər, təcrübədəki çeşidliyi göstərmək üçün ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən borc alətləri üzrə realizasiya olunmamış zərərlərlə bağlı taxirə salınmış vergi aktivlərinin mühasibat uçotuna aydınlıq gətirməkdədir. Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- 2 sayılı BMHS Pay alətləri əsasında ödəmə əməliyyatlarının təsnifləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi standartına dəyişikliklər (2016-cı ilin iyun ayında dərc edilməmişdir)- 1 Yanvar 2018 tarixinə və bu tarixdən sonrakı illik dövrlərə tətbiq olunacaq dəyişikliklər , hüquqi və qeyri-hüquqi şərtlərin pul vəsaitlərlə həyata keçirilən pay alətləri əsasında olan ödənişlərin hesablanmasında , vergi öhdəliklərinin xalis həllətmə xüsusiyyətlə pay alətləri əsasında əməliyyatların təsnifatın nağd ödənişdən kapitalla əsaslanan ödənişlərə dəyişməsinin ödəmə sövdələşmələrinin uçotuna olan təsirini , dəyişikliklərin pay alətlərinə əsaslanan ödəmələrin şərtləri üzərindəki təsirini müəyyən edir. Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- 9 nömrəli BMUS Maliyyə alətlərinin 4 nömrəli BMUS Sığorta müqavilələri (2016-cı ilin sentyabr ayında dərc olunmuşdur) ilə tətbiq olunması başlığı altında 4 nömrəli BMUS-a düzəlişlər - Düzəliş Sığorta müqavilələri bağlayan bütün müəssisələrə idarə Heyəti tərəfindən hazırlamaqda olan 4 nömrəli BMUS Sığorta müqavilələri Standartının dəyişdirilməsindən əvvəl 9

nömrəli BMUS-in tətbiq olunduğu zaman yarana biləcək qeyri-sabitliyi mənfəət və zərər hesabatında tanınmaq yerinə digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanımaq imkanı verir. Həmçinin, daha çox sığorta ilə əlaqəli olan müəssisələrə 9 nömrəli BMUS-a müvəqqəti qeyri-məcburi azad olma imkanı verir (2021-cı ilədək) və beləliklə, həmin müəssisələr 39 nömrəli BMHS-i tətbiq edə bilirlər. Müəssisə sığorta müqaviləsi bağlamadığından bu düzəlişlərin maliyyə hesabatlarına təsiri gözlənilmir.

- 9 nömrəli BMUS Maliyyə alətləri (2014-cü ilin iyul ayında dərc olunmuşdur) – Bu standart 39 sayılı BMHS-i (və 9 nömrəli BMUS-in bütün əvvəlki variantlarını) 1 yanvar 2018-ci il tarixindən başlayaraq əvəz edəcək. Bu standart maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və meyarları, dəyərsizləşmə, hedcinq uçotu və tanımanın dayandırılmasına aid tələbləri ehtiva edir.
- 9 nömrəli BMUS bütün tanınmış maliyyə aktivlərinin sonralar biznes modelinə və müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikalarına əsaslanan təsnifatından asılı olaraq amortizasiya olunmuş dəyər və ya ədalətli dəyərdə tanınmasını tələb edir (mənfəət və zərər hesabatı və ya digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda)
- Maliyyə öhdəlikləri üçün 9 nömrəli BMHS-in əsas təsiri ədalətli dəyərin istifadəsinə aiddir: mənfəət və zərər hesabatında nəzərdə tutulan, digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınan (mənfəət və zərər hesabatında deyil) maliyyə öhdəliyinin kredit riskindəki dəyişikliyinə aid olan ədalətli dəyərinin məbləğindəki dəyişiklik. Əks təqdirdə, bu mühasibat uyğunsuzluğu yaradır.
- Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üçün 9 nömrəli BMHS müqavilənin başlanması zamanı gözlənilən zərəre ehtiyat yaradılmasına əsaslanan “gözlənilən kredit zərəri” modelini təqdim edir; Bundan sonra kredit zərərinin tanınmasından əvvəl dəyərsizləşmə sübutunun olması vacib deyil.
- Hedcinq mühasibatlığı üçün 9 nömrəli BMHS maliyyə hesabatlarının maliyyə və qeyri-maliyyə risklərində hedcinq alətindən istifadə olunması fəaliyyətini daha yaxşı əks etdirməsi üçün əsas təqdim edir.
- Ehtiyatın tanınmasına dayandırılması, demək olar ki, 39 nömrəli BMHS-də olduğu kimi saxlanılmışdır.

Rəhbərlik 9 nömrəli BMHS-in məcburiyyət yarandıqda Müəssisənin maliyyə hesabatlarında tətbiq olunacağı və yeni standartın tətbiqinin Müəssisənin maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilə əlaqəli hesabatlar üzərində əhəmiyyətli təsirinə olacağı fikrindədir. Lakin, ətraflı araşdırma tamamlanmadan bu təsirin məqbul səviyyədə təxmin edilməsi uyğun hesab edilmir.

- İnvəstor və onun Tərəfdaşı və ya Birgə Müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və qatqı payı başlıqlı (2014-cü ilin sentyabr ayında dərc edilmişdir.)28 nömrəli BMUS və 10 nömrəli BMHS-a dəyişikliklər – iki standart arasındakı mövcud uyğunsuzluğa yer verir və əməliyyat bir fəaliyyəti ehtiva etdikdə vəbu zaman işlə əlaqəli olmayan aktivləri daxil edirsə, mənfəət və ya zərərin tam olaraq tanınmasının vacibliyinə aydınlıq gətirir.Dəyişikliklərin qüvvəyə mindiyi tarix , ilk olaraq , 1 Yanvar 2016-cı il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün müddətsiz olaraq təxirə salınsa da,daha tez tətbiqə də icazə verilir.Dəyişikliklərin Müəssisənin maliyyə hesabatlarına heç bir mühüm təsiri olmamışdır.
- 15 nömrəli BMHS Müştərilərlə bağlanan müqavilələrdən gəlir (2014-cü ilin may ayında dərc olunmuş və 2016-cı ilin aprel ayında izahlar üçün düzəliş edilmişdir) – 1 Yanvar 2018-ci il tarixi və bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün etibarlı olan yeni standart,11 nömrəli BMUS , 18 nömrəli BMUS və izahlarını əvəz edir.Əməliyyatlar,sənaye sektorları və investesiya bazarlarında müntəzəm olaraq tətbiq olunan ətraflı açıqlamalar və yeni və ya təkmilləşdirilmiş təlimat şəklində gəlirin tanınması üçün tək və geniş (müşlərilərin bütün müqavilələrinə tətbiq olunacaq beş mərhələli bir modelə əsaslanan) bir çərçivə yaradır (misal olaraq, gəlirin tanınması məsələsi dəyişkən müləhizələrin nəzərə alınması, müqavilənin bağlanması və yerinə yetirilməsi xərcləri və s). Rəhbərlik 15 nömrəli BMHS-in məcburiyyət yarandıqda Müəssisənin maliyyə hesabatlarına tətbiq olunacağı və yeni standartın tətbiqinin Müəssisənin gəlirləri ilə əlaqəli hesabatlar üzərində əhəmiyyətli təsirinin olacağı fikrindədir.Buna baxmayaraq, ətraflı araşdırma tamamlanmadan bu təsirin məqbul səviyyədə təxmin edilməsi uyğun hesab edilmir.

16 nömrəli BMHS Lizinq (2016-cı ilin yanvar ayında dərc olunmuşdur) – 1 yanvar 2019-cu il və bu tarixdən sonra başlayan hesabat dövrləri üçün etibarlı olan yeni standart, 17 nömrəli BMUS və izahını əvəz edir.Göstərilən ən böyük dəyişiklik, demək olarkı, bütün lizinqlərin,tək bir modelə əsasən (12 aydan qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərlı aktivlərin icarəsi istisna olmaqla) icarədarların balans hesabatlarında göstərilməklə əməliyyat və maliyyə lizinqi arasındakı fərqi aradan qaldırmasıdır.Buna baxmayaraq, icarəyə verənin mühasibat uçotu böyük dəyişikliyə məruz qalmır və əməliyyat və maliyyə lizinqləri arasında fərq saxlanılır.Rəhbərlik 16 nömrəli BMHS – in məcburiyyət yarandıqda Müəssisənin maliyyə hesabatlarına tətbiq olunacağı və yeni standartın tətbiqinin Müəssisənin maliyyə lizinqləri ilə əlaqəli hesabatlar üzərində əhəmiyyətli təsiri olacağı fikrindədir.Buna baxmayaraq, Ətraflı araşdırma tamamlanmadan bu təsirin məqbul səviyyədə təxmin edilməsi uyğun hesab edilmir.

6. Pul vəsaitləri və onun ekvivalentləri

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Kassada olan pul vəsaiti	0.00	0.00
Bank hesablarında pul vəsaiti	18.307.208	104.743.251
Depozit hesabı	0.00	0.00
CƏMİ	18.307.208	104.743.251

7. Debitor borclar

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Uzunmüddətli	516.442.234	38.717.433
Qısamüddətli	47.259.261	361.669.678
CƏMİ	563.701.495	400.387.111

Debitor borcların ədalətli dəyəri balansda göstərilən qalıq dəyərinə uyğundur. Debitor borcların coğrafi məkanı Azərbaycandır.

8. Verilmiş avanslar

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Malgöndərənlərə avanslar	78.285.719	55.301.617
CƏMİ	78.285.719	55.301.617

9. Ehtiyatlar

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Mallar	225.495.678	132.548.349
ATƏ	187.803	64.839
Materiallar	1.264.052	1.269.483
CƏMİ	226.947.533	133.884.937

10. Torpaq, tikili və avadanlıqlar

	Binalar	Maşın və avadanlığı	Nəqliyyat vasitələri	Mebel, təsərrüfat inventarları və sair	Torpaq	Cəmi
01 yanvar 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	35 194 984	1 513 485	440 572	-	78 240	37 227 281
Daxilolmalar	47 600	235 803		3 960	-	287 363
Xaricolmalar	-		-	-	-	-
Amortizasiya ayırmaları	(2 466 981)	(437 322)	(110 143)	(792)	-	(3 015 238)
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya	-		-	-	-	-
Təmir xərclərinə düzəliş	-	-	-	-	-	-
31 dekabr 2015-cü il tarixinə balans dəyəri	32 775 603	1 311 966	330 429	3 168	78 240	34 499 406
31 dekabr 2015-cü il tarixinə dəyər və ya qiymətləndirmə	49 366 217	4 114 104	3 178 895	3 960	78 240	56 741 416
Yığılmış amortizasiya	(16 590 614)	(2 802 138)	(2 848 466)	(792)	-	(22 242 010)
31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	32 775 603	1 311 966	330 429	3 168	78 240	34 499 406
Daxilolmalar		90 456	73 593			164 049
Xaricolmalar						-
Amortizasiya ayırmaları	(2 294 292)	(350 654)	(100 957)	(634)		(2 746 537)
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya						-
Təmir xərclərinə düzəliş						-
31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri	30 481 311	1 051 768	303 065	2 534	78 240	31 916 918
31 dekabr 2016-cı il tarixinə dəyər və ya qiymətləndirmə	49 366 217	4 204 560	3 252 488	3 960	78 240	56 905 465
Yığılmış amortizasiya	(18 884 906)	(3 152 792)	(2 949 423)	(1 426)	-	(24 988 547)
31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri	30 481 311	1 051 768	303 065	2 534	78 240	31 916 918
Daxilolmalar		298 678		134 479		433 157
Xaricolmalar	(348 415)					(348 415)
Amortizasiya ayırmaları	(2 109 303)	(227 896)	(60 574)	(61 452)		(2 459 225)
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya						-
Təmir xərclərinə düzəliş						-
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	28 023 593	1 122 550	242 491	75 561	78 240	29 542 435

11. Qeyri-maddi aktivlər

	Proqram təminatı	Lisenzialar	İstifadə hüququ	Cəmi
31 dekabr 2014-cü il tarixinə balans dəyəri	389 249	2 880	2 880	395 009
Daxilolmalar		-	2 310	2 310
Xaricolmalar	-	-	-	-
Amortizasiya ayırmaları	(40 330)	(360)	(937)	(41 627)
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya	-	-	-	-
Təmir xərclərinə düzəliş	-	-	-	-
31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	348 919	2 520	4 253	355 692
31 dekabr 2015-ci il tarixinə dəyər və ya qiymətləndirmə	403 299	3 600	5 910	412 809
Yığılmış amortizasiya	(54 380)	(1 080)	(1 657)	(57 117)
31 dekabr 2015-ci il tarixinə balans dəyəri	348 919	2 520	4 253	355 692
Daxilolmalar	110 796	700	210	111 706
Xaricolmalar				-
Amortizasiya ayırmaları	(51 462)	(561)	(1 749)	(53 772)
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya				-
Təmir xərclərinə düzəliş				-
31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri	408 253	2 659	2 714	413 626
31 dekabr 2016-cı il tarixinə dəyər və ya qiymətləndirmə	514 095	4 300	6 120	524 515
Yığılmış amortizasiya	(105 842)	(1 641)	(3 406)	(110 889)
31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans dəyəri	408 253	2 659	2 714	413 626
Daxilolmalar				-
Xaricolmalar				-
Amortizasiya ayırmaları	(50 873)	(561)	(1 749)	(53 183)
Xaricolmalar üzrə yığılmış amortizasiya				-
Təmir xərclərinə düzəliş				-
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	357 380	2 098	965	360 443

12. Kapital qoyuluşu

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Başa çatmamış tikinti işləri	10.549.462	10.549.462
CƏMİ	10.549.462	10.549.462

31 dekabr 2017 və 31 dekabr 2016 cı il tarixində bitən illərdə kapital qoyuluşu kimi uçota alınan məbləğlər Azərbaycan Respublikasının bölgələrində olan filiallarda, ofis binaları, logistik anbar, texniki park və xidmət sahələrində aparılan bitməmiş işlərinə çəkilən xərclərdən ibarətdir. Tikinti işləri aparılarkən təhvil-təslim aktlarına əsasən, mühasibat uçotunda kapital qoyuluşu kimi əks etdirilir. Tikinti bitdikdən sonra Dövlət aktı tərtib olunduqdan sonra həmin kapital xərcləri əsas vəsait kimi tanınır.

13. Uzunmüddətli öhdəliklər

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Dövlət büdcəsi üzrə	244.695.419	243.353.356
Prezidentin ehtiyat fondundan	98.524.762	98.524.762
KT nazirliyinin tərəfdaşlıq	9.192.685	9.192.685
Uzunmüddətli bank krediti	0.00	13.500.000
CƏMİ	352.570.803	366.070.803

14. Kreditor borclar

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Mallara, işlərə və xidmətlərə görə	13.373.952	8.846.983
Sığorta	0.00	0.00
CƏMİ	13.373.952	8.846.983

15. Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Vergilər üzrə borclar	0.00	1.517
DSMF üzrə borclar	64.34	0.00
CƏMİ	64.34	1.517

16. Kapital ehtiyatları

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Səhmdar tərəfindən əvəzsiz verilmiş	587.918	587.918
Digər kapital ehtiyatları	19.220.730	19.209.157
CƏMİ	19.808.648	19.797.075

17. Sair qısamüddətli öhdəliklər

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Sığorta ödənişləri	221.193	192.063
Təhtəlhesab üzrə öhdəliklər	0.00	0.00
Gələcək dövrün gəlirləri	10.241.937	10.401.857
Digər kreditorlar	18.482.036	7.815.616
CƏMİ	28.945.166	18.409.536

18. Satışdan gəlir

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Kənd təsərrüfatı texnikasının lizinqi	111.167.993	69.263.580
Gübrə satışı	49.498.460	39.728.788
KTT –nın ehtiyat hissələrinin satışı	161.918	132.886
Pestisid satışı	277.667	438.345
Texnoloji avadanlığın lizinqi	3.228.573	4.776.309
Damazlıq mal-qaranın lizinqi	16.437.056	13.322.656
CƏMİ	180.771.667	127.662.564

19. Satışların maya dəyəri

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Kənd təsərrüfatı texnikasının lizinqi	103.414.115	66.066.231
Gübrə satışı	44.223.055	36.587.872
KTT –nın ehtiyat hissələrinin satışı	182.710	148.786
Pestisid satışı	248.500	376.228
Texnoloji avadanlığın lizinqi	3.116.851	4.594.063
Damazlıq mal-qaranın lizinqi	16.255.470	13.196.904
CƏMİ	167.440.701	120.970.084

20. İnzibati xərclər

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Əmək haqqı	3.965.162	3.507.239
DSMF 22%	839.386	764.407
Ezamiyyə xərcləri	198.233	173.160
Qaz, su, kanalizasiya xərcləri	7.497	4.762
Elektrik enerjisi	94.588	58.774
Bank komissiyaları	741.771	466.968
Yanacaq xərcləri	50.642	42.511

Torpaq vergisi	49.078	49.078
Əmlak vergisi	274.737	297.234
Yol vergisi	0.00	0.00
Rabitə xərcləri	102.670	79.263
Materiallar və ATƏ köhnəlməsi	53.183	121.607
Təmir xərcləri	157.856	49.893
Sığorta xərcləri	1.626.256	971.015
Əvvəlki illərin vergi xərcləri	0.00	3.175.338
Digər xərcləri	177.677	340.876
CƏMİ	8.338.737	10.102.125

21. Sair əməliyyat gəlirləri və xərcləri

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Müsbət məzənnə fərqi	13.121.063	16.246.388
Mənfi məzənnə fərqi	(27.504.218)	(7.499.726)
AR N.K. qərarlarına əsasən zərər		(13.835.777)
CƏMİ	(14.383.155)	(5.089.115)

22. Sair qısamüddətli aktivlər

	31 dekabr 2017	31 dekabr 2016
Alınacaq sığorta ödənişləri	1.214.653	1.028.220
İşçi heyəti üzrə debitor borcları	73	73
Sosial sığorta ödənişləri üzrə	936	665
Vergi üzrə debitorlar	119.163	84.659
Digər qısamüddətli aktivlər	3.317.316	14.184.949
CƏMİ	4.652.144	15.298.566

23. Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr.

Hesabat tarixindən sonra maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir edə biləcək hadisə baş verməmişdir.